

Raammoo Maagaa

Kabajamoo Maatii ykn Guddiftuu,

Waraqaan dhugaa kun isiniif kennamaa jira:

- Sababni isaas isin ykn mucaan keessan raammoo maagaaf saaxilamtanittu ta'uu danda'a.
- Dhimma odeeffannoo qofaaf.

Odeeffannoo Waliigalaa Kan Waa'ee Raammoo Maagaa

Raammoon maagaa maali?

- Raammoon maagaa raammoo xixiqqoo, geengoo, haphii, adii *Inteeroobiyas vermikuleresii* jedhamanidha.
- Qaama saalaa fi mar'immaan furdaa namootaa keessa kan jiraatan yoo ta'u, hanqaaquu isaanii qaama saalaatiin alatti hanqaaqu.
 - Yeroo namni tokko hanqaaquu raammoo maagaa liqimsee (nyaate) irraa kaasee hanga raammoon maagaa ga'eessi tokko gara naannoo qaama saalaatti socho'utti ji'a 1-2 fudhata.
 - Raammoon maagaa ga'eessota ta'an mar'immaan furdaa keessa jiraachuu itti fufu. Raammoon maagaa dhalaan hanqaaquu isaanii gogaa naannoo isaanii jiru irratti kaa'uuf, yeroo baay'ee halkan, qaama saalaa keessaa ba'anii ba'u.
- Saroonni fi adurreen baattuu raammoo maagaa miti.

Eenyutu qabamuu danda'a?

- Namni kamiyyuu raammoo maagaatiin qabamuu danda'a.
- Raammoon maagaa baay'inaan daa'imman umuriin isaanii mana barumsaa duraa fi mana barumsaa jiranii fi kunuunsitoota isaanii irratti argama.

Mallattooleen dhukkuba kanaa maali?

- Naannoo qaama saalaatti (keessattuu halkan) hooqsisuun kan hirribaf rakkisuu fi boqonnaa dhabuu fiduu danda'u ni mudata. Qufa'iinsi kun kan uumamu yeroo raammoon maagaa dhaltuun halkan hanqaaquu buustudha.
- Raammoon maagaa naannoo qaama saalaa ykn sagaraa keessatti mul'achuu danda'a. Raammoon kun dheerinni isaanii inchii ½ gad ta'a.
- Namoonni raammoo maagaa qaban fedhii nyaataa gaarii dhabuu danda'u.
- Namoonni tokko-tokko mallattoo tokkollee hin qaban.

Akkamitti babal'atu?

- Namoonni hanqaaquu raammoo maagaa kan quba isaanii irratti ykn cirracha quba isaanii jala jiru liqimsuun (nyaachuudhaan) raammoo maagaatiin qabamuu danda'u. Kunis naannoo qaama saalaa isaanii yoo tuqaan ykn uffata, uffata keessoo, siree, foomaa fi wantoota biroo hanqaaquu raammoo maagaa of irraa qaban yoo tuqan mudachuu danda'a.

- Hanqaaquun xiqqaa waan ta'eef yeroo tokko-tokko qilleensa keessa yaa'uu fi hafuura baafachuu danda'a. Fakkeenyaaf, yeroo siree tolchan ansoolaa hurgufuun hanqaaquun qilleensa keessatti akka gadhiifamu gochuu danda'a.
- Raammoon maagaa hamma raammoon maagaa dhalaan garaacha nama sanaa keesattis hanqaaquu buustu jirutti babal'achuu itti fufa.
- Hanqaaquun kun naman alatti uffata, siree ykn waan biraa irratti hanga torban 2 jiraachuu danda'a.

Mucaa Koo Raammoo Maagaa Qabachuu Akkamittan Beeka?

Ogeessi fayyaa raammoo maagaa adda baasuu danda'a. Yeroo tokko-tokko teeppiin maxxantu naannoo qaama saalaa kaa'amee maaykirooskooppii jalatti ilaalamee hanqaaquu barbaada.

Yoo gaaffii dabalataa qabaattan ykn daa'imni keessan raammoo maagaa qabaachuu danda'a jettanii yaaddoftan, ogeessa kunuunsa fayyaa keessan qunnamaa. Waraqaan kun odeeffannoo waliigalaa qofa kenna.

Mucaan Koo Raammoo Maagaa Yoo qabaate Hoo?

Yoo daa'imni keessan raammoo maagaa qabaate hatattamaan kunuunstu daa'ima keessanii ykn mana barumsaa duraa beeksisaa.

Raammoon maagaa akkamitti yaalama?

- Raammoon maagaa qorichaan yaalama. Odeeffannoo dabalataaf ogeessa fayyaa keessan waliin haasa'aa.
- Qorichi kun yeroo hunda hanqaaquu raammoo maagaa hunda hin ajjeesu. Wal'aansa jalqabaa booda torban 2 booda, raammoo maagaa wal'aansa duraa booda babal'atan ajjeesuuf irra deebi'amee godhamuu qaba.
- Mana tokko keessatti namni tokkoo raammoo maagaa yoo qabaate, akka dabalataatti akka hin babal'anneef namoonni mana keessa jiran hundi yeroo tokkotti yaalamuun isaan barbaachisuu danda'a.

Raammoon maagaa akka hin babal'anneef akkamittan gargaaruu danda'a?

- Keessattuu mana fincaanii erga fayyadamtanii booda, daayipeerii erga jijjiiranii booda, nyaata fudhachuun dura, nyaachuu dura harka keessan yeroo hunda dhiqachuu.
- Namoonni raammoo maagaa qaban guyyaa hunda ganama dhiqachuu qabu. Kunis hanqaaquu gogaa irratti argamu hedduu balleessuuf gargaara. Haala kana keessatti dhiqannaan akkasii, dhaqna dhiqachuu caalaa gaariidha.
- Guyyaa guyyaan uffata jalaa, uffata hirribaa, foomaa fi ansoolaa jijjiiraa. Meeshaalee kana bishaan ho'aa (130°F [54.4°C]) tti fayyadamuun dhiquudhaan bakka ho'aa ta'etti gogsaa.
- Namni tokko naannoo raammoo maagaa erga xuxxuqee booda raammoon piini babal'achuu waan danda'uuf, qqeensa qubaa gabaabsuu fi qeensa ciniinuu dhiisuu.
- Golgee manaa dhiquudhaan qulqulleessaa.
- Meeshaalee dhuunfaa kan akka foomaa, uffataafi ansoolaa waliif qooduun irraa fagaadhaa.

Daa'imni Koo Kunuunsa Daa'ima Irraa Mana Turuu Ni Barbaachisaa?

Lakki. Ijoolleen raammoo maagaaf saaxilaman, ykn dhukkubni isaanii adda baafame kunuunsa daa'immanii hordofuu danda'u **yoo:**

- Mallattoolee biroo waliin ho'a qaamaa (tempireechara 100.4°F [38°C]) fi isaa ol) qabu ta'e.
- Sochiiwwan daree keessatti hirmaachuuf miira gaarii hin qaban ta'e (fakkeenyaaf: dadhabbiin isaanii haala hin baratamneen; jeeqamuu ykn goolamuu; ykn yeroo idilee caalaa boo'uu ta'e).

Maaloo imaammata dhukkubaa sagantaa kunuunsa daa'ima keessanii hordofaa.

Wabiiwwan

American Academy of Pediatrics

- Managing Infectious Diseases in Child Care and Schools, 6th Edition. Page 155-156

Centers for Disease Control & Prevention

- Parasites – Enterobiasis (also known as Pinworm Infection).
<https://www.cdc.gov/parasites/pinworm/>